

אקטואליה

חודש טבת תשע"ז, מאת הרב דוד גרינוולד
מס' 175

זכור את אשר עשה לך עמלק

ישנה חובה לבער את הרע באשר הוא רע, ויש ללוות משימה זו בפיתוח משטמה כלפיו ומאיסה בו. מי שאינו מוכן לזה – הוא משלים עם מציאותו של הרע, בניגוד לציווי התורה "ולא תחניפו את הארץ", והוא נכנע תחתיו. ומי שממלא את החובה הנ"ל, מבטל את הלגיטימיות של הרע. והוא מעיד בזה עד כמה הוא רחוק ממנו. אין מעשה צודק יותר מאשר לחסל את המחבל בטרם יבצע את זממו. העולם תולה תקוותו בעם ישראל וגאולתו, ומי שאינו מעוניין בקיומו של עם ישראל או בגאולתו, חושש לביצה העכורה בו הוא רובץ, ולא להיהם האחרים שתפר לעצמו. אי אפשר להתעלם מן המשטמה העמוקה לעם ישראל, שפרצה באלפי השנים האחרונות מן הכנסיות ומן המסגדים. ומשם יצאו כל הפורעים לפוגרומים בהם נשפך דמנו כמים. יש לפקוח את העיניים ולראות שאין הם סולחים לנו על עצם קיומנו, המזכיר להם את החיקוי העלוב של אלוהיהם לאלוקים חיים ולתורת אמת. והם ימשיכו וילחמו על נפשם ויעכבו את האנושות מלהגאל.

יש להעיז ולהצביע ולהבדיל בין הטוב ובין הרע ולבער את הרע מקרב הארץ לקיים את הנאמר "המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד".

המקור לכל הנ"ל כמובן הוא מצוות מחיית עמלק ומלחמת שבעה העמים שישבו בארצנו. כידוע בארץ ישראל התורה מקפידה יותר ומחריפה יותר את הקריטריונים של הרע אותו יש לבער.

עלינו לזכור את שמואל הנביא המשסף את עמלק תוך שהוא מצביע על רשעותו. אמנם אין כיום עם המוגדר כעמלק, אבל במשנתו של ר' חיים מבריסק צאצאיו ותלמידיו ובדברי הנזיר ר' דוד הכהן ישנה הגדרה שכל המיצר לישראל מפני היותו ישראל בזה הוא "זרע עמלק" ולכן קבעה התורה מלחמה זו לדורי דורות. כי גם אחרי שתיעלם הישות העמלקית כעם, הוא ימשיך לבעוט אצל תלמידיו הנאמנים ולכן הרמב"ם כשציון חובה זו של מחיית עמלק, נמנע מלהוסיף הסתייגות "וכבר אבד זכרם" כפי שעשה בציינו את שבעת העממים. ומכאן למדו בבריסק את העיקרון הנ"ל.

ועלינו להצביע בברור על אותם עמלקים שבדורנו, כפי שעשה בזמנו הרב סולובייצ'יק, הרי האיראנים מצהירים בריש גלי את כוונתם להשמיד את כסא ה' בעולם ולהכחיד את עמו והם שולחים את צרינו המקיפים אותנו מסיביב לבצע את תכניתם, וכך גם את אחיהם היושבים בתוכנו ומסתובבים בשווקינו, ומרימים ראש ומכריזים בגלוי על היותם שליחים לדבר מצוה. והעולם המערבי אינו נוקף אצבע כדי למגר את הרע בהיותו רע, אלא א"כ נדמה להם שהוא מאיים עליהם באופן מידי וקרוב. (ראה לוב) אך לא כשאין הם חשים בסכנה בפתח ביתם, ואף כשמדובר ברשעות ואכזריות המופעלת כלפי אחים (ראה סוריה) ורק אנחנו לבדינו נותרנו בעולם כשליחו של המקום למגר את הרע ולהכריז עליו בקולי קולות עד שישמע העולם ויבין ויתעשת.

המלחמה בעם ישראל היתה קיימת מאז ומעולם, ועתה משזכינו לשוב לנחלת אבותינו ולהקים מחדש את מדינתנו, המאבק הולך ומתעצם. עמלק עמד בדרכינו חזרה מגלות מצרים לארץ אבותינו, ושוב הוא מופיע כשעם ישראל מבקש למסד את הממלכה בארצו. ובשלישית הוא מופיע כשעם ישראל מבקש לשוב מגלות בית ראשון ולהקים מחדש את מקדשו. והנה גם עתה מופיע זרעו ומבקש להרוס את בנין המלכות שהקמנו לאחר הגלות הארוכה והמפרכת, והרי אין מגמתנו למצוא מנוח כף רגלנו, אלא להביא בסופו של תהליך לתקן עולם במלכות שד"י, וכנגד זה ודאי הם נחלצים בקנאות עצבנית. וע"כ אנו מצווים להלחם על כבוש ארץ ישראל גם "כי נצטוונו בכיבוש בכל הדורות" כלשונו של הרמב"ן וגם להצלת נפשות בדרך מלחמה.

ובמלחמה כמו במלחמה "טוב שבגויים הרוג" – נפסק להלכה.

וגם הרמב"ם הרי פסק "שלוש מצוות נצטוו ישראל בכניסתם לארץ ובראשם "להעמיד להם מלך" והנה פסק הרמב"ם שיש להקים מלכות ישראל.

אמרו חז"ל כי הר סיני נקרא כך, לפי שממנו ירדה השנאה ששונאות האומות את ישראל, כיוון שמעלת התורה מבדילה אותנו מכל העמים ומרוממת אותנו מכל הלשוניות, ועל כן הן מקנאות ושונאות. ואמנם כל זאת בשל התורה הגלויה, וכבר נאמר שאם היתה ניתנת לנו בגלוי גם התורה הנסתרת, והיה נכר כי הפער ביננו לבין העמים גדול לאין ערוך, עומק הקנאה ועומק השנאה היה בלתי

נסבל. ואכן ככל שאנו קרבים לקץ הימין כך הולכת התורה הנסתרת ומתגלה ועמה גדלה גם שנאת העמים לישראל.
בעשרה בטבת עלינו לזכור את נוראות השואה ויחד עם זאת להפיק לקחים ולהסיק מסקנות ולא רק לשקוע בסיפורי העבר, עם כל חשיבותם.

השנה יחול צום העשירי בעש"ק וצמים אותו לתוך השבת.

